

Het onderwerp werd in juli en augustus 2017 in verschillende media besproken: de zes slachtoffers van de afgebroken paardenkastanjetak, die in 2015 in Zutphen toeristen verwondde, voelen zich niet gehoord. Zij houden de gemeente verantwoordelijk voor het ongeval en eisen financiële schadevergoeding, maar vinden bij de gemeente geen gehoor. Hoe staat het nu met deze zaak?

Auteur: Santi Raats

Vergoeding eisende slachtoffers van gevallen tak uit risicoboom in Zutphen krijgen nul op rekest

Jaap Verhagen (boombeheerder Zutphen): 'We hebben aan de zorgplicht voldaan'

De oplostermijn van drie maanden was verstreken

Op een plek waar toeristen stonden te wachten op een rondvaartboot, brak op 16 juli 2015 een tak af van een paardenkastanje. Van de dertig wachenden raakten er zes (zwaar) gewond. Vijf daarvan kampen met blijvend letsel. De slachtoffers houden de gemeente Zutphen aansprakelijk voor nalatigheid en eisen een schadevergoeding, maar de gemeente stelt dat zij aan haar zorgplicht heeft voldaan. Nu de gedupeerden er met de gemeente niet uitkomen, willen zij de zaak bij de rechter aankaarten.

Bovenwettelijke inspanningen

Volgens groenbeheerder Jaap Verhagen van de gemeente Zutphen heeft de gemeente aan haar zorgplicht voldaan, ongeacht de uitkomst van de aansprakelijkheidsstellingprocedure van de verzekeraar.

Herman Wevers, Alles over Groenbeheer: 'We kunnen hiervan leren dat een boom nooit honderd procent veilig is.'

Verhagen vertelt dat de gemeente de boom in kwestie regelmatig controleerde: 'Wij zaten in 2015 met onze inspanningen zelfs boven de eisen van de zorgplicht, zo lieten ook de bedrijven weten die op bomengebied voor ons werkten. We waren toen namelijk nog van mening dat we al onze bomen elk jaar moesten zien en voerden eenmaal per jaar een visuele VTA-controle uit bij alle bomen. Niet alleen om te controleren op dubbele toppen, plakoksels, gevaarlijke zwammen enzovoort met het oog op veiligheid, maar ook om de snoei-behoefte in kaart te brengen. Volgens deze bedrijven zie je zelden dat gemeenten zulke intensieve VTA-cycli aanhouden. Omdat dit niet verplicht is, zien we nu nog 20 procent van ons bomenbestand jaarlijks, namelijk de attentiebomen. Bij de rest laten we elke drie jaar een VTA-controle doen.'

Maatregelen rond risicobomen

Door de kastanjabloedingsziekte verzwakt het hout van de boom, dat bij paardenkastanjes sowieso al niet bijzonder sterk is. Ook kan de boom risicovol worden doordat paddenstoelen, of een combinatie van de ziekte en paddenstoelen, profiteren van zijn verzwakte toestand door kastanjabloedingsziekte.

De paardenkastanje die het letsel veroorzaakte, was door Tree-O-Logic bestempeld als risicoboom. Kees Flier, eigenaar van en boomtechnisch adviseur bij Tree-O-Logic, legt uit waarom de gemeente niet direct heeft ingegrepen na deze kwalificatie: 'De boom was weliswaar aangemerkt als risicoboom, maar in die categorie slechts als nader onderzoekboom en niet als urgente risicoboom of noodkapboom.'

Jaap Verhagen, boombeheerder gemeente Zutphen

LETSELSCHADE-EXPERT AAN HET WOORD

De gemeente Zutphen en verzekeraar Achmea vinden dat de paardenkastanje 'voldoende' en 'grondig' is gecontroleerd. Paul Knoester, de letselschade-expert die het opneemt voor een van de slachtoffers, liet eerder in de media weten: 'Er zaten zwammen in de boom en er was al een stuk uit gebroken. Hoeveel aanwijzingen heb je nog nodig om in te grijpen?'

Knoester wil verder niet reageren op de inhoud van dit artikel. Wel laat hij weten: 'Ik sta op het punt om de gemeente Zutphen en verzekeraar Achmea in rechte te betrekken. Op dit moment wil ik de ontwikkelingen nog even afwachten voordat ik mij uitlaat over deze kwestie.'

Bij de VTA-systematiek wordt de eigenaar van een 'gewone' risicoboom geadviseerd om binnen drie maanden maatregelen te nemen. Pas wanneer er tijdens de VTA-controle acuut gevaar is waargenomen, bijvoorbeeld door dood hout, kroondelen die boven de rijbaan of het fietspad hangen of breuklijnen op de stam, wordt de boom aangemerkt als urgente risicoboom of noodkapboom. Dan is het volgens de VTA-systematiek vereist dat er direct wordt ingegrepen door snoei, kap of – indien er niet direct maatregelen genomen kunnen worden – veiligstellen van de gevarezone door afzetting en waarschuwingsborden.

Flier gaat verder: 'De paardenkastanje was echter niet beoordeeld als acuut gevaarlijk. Wél was vastgesteld dat er risico bestond: er waren meerdere symptomen van kastanjabloedingsziekte waargenomen die breukrisico opleverden. Ook waren er zwammen aangetroffen. Maar omdat er visueel geen acuut gevaar was waargenomen, kreeg de gemeente het advies om de boom binnen drie maanden veilig te stellen.'

Oplostermijn verstreken

De tak is echter afgebroken nadat de termijn van drie maanden was verstreken. Toch was de uitkomst van de aansprakelijkheidsstelling klaarblijkelijk dat dit niet betekent dat de gemeente haar zorgplicht heeft verzuimd. 'De gemeente heeft dan kunnen aantonen dat zij de boom regelmatig heeft gecontroleerd en dat zij het hele boombeheer rond boomveiligheid goed heeft georganiseerd', aldus Flier. 'Wanneer een rechter hierover moet oordelen, zal deze voor nader onderzoek mogelijk ook niet kijken naar de exacte termijn van drie

maanden, maar de zaak beschouwen vanuit de vraag of de gemeente verantwoordelijk heeft gehandeld.' 'We zagen deze paardenkastanje elk jaar, omdat hij kastanjabloedingsziekte heeft. We kunnen aantonen dat we een hands-on aanpak hanteren bij risicobomen. Zo hadden we kort voordat de paardenkastanjetak naar beneden viel, een zieke boom met acuut risico in Barneveld, elders in de gemeente, direct gekapt,' aldus Verhagen. Volgens de boombeheerder heeft de gemeente dan ook puur pech gehad en was de takbreuk niet te voorzien.

Impact op het groenteam

Ondanks de claim dat er aan de zorgplicht is voldaan, is het bomenteam van de gemeente Zutphen aangeslagen door de gevolgen van de takbreuk. 'Wij vinden het verschrikkelijk wat er is gebeurd,' zegt Verhagen. 'Ik spreek niet alleen namens het boombeheer, maar ook namens de twee werkleiders die begaan zijn met hun wijken en de bewoners. Zij waren erg aangeslagen door het ongeval. Vlak na de takbreuk kregen we in de gemeente te maken met de augustusstorm van 2015. Terwijl de schrik er nog flink in zat door het

ONDANKS VTA-CONTROLE IS EEN BOOM NOOIT HONDERD PROCENT VEILIG

Bomenexpert Herman Wevers van Alles over Groenbeheer: 'Ik ken de ins en outs van deze casus niet. Over het algemeen geldt: als alle VTA-controles goed zijn uitgevoerd, initiatief is genomen tot nader onderzoek indien dat nodig is gebleken vanwege gevonden gebreken, en aangetoond kan worden dat alles is gedaan om de zorgplicht te vervullen, heeft men te maken met pech als er zich dan toch een ongeluk voordoet of schade wordt aangericht door een boom. VTA-controles van bomen dragen weliswaar aantoonbaar bij aan de verlaging van het aantal ongelukken en schades, maar het risico dat bomen met zich meebrengen wordt niet honderd procent weggenomen; het wordt verkleind. Het kan voorkomen dat een tak uitbreekt door een secundaire aantaster zoals oesterzwam, die niet altijd zichtbaar is van buitenaf, maar wel razendsnel kan toeslaan. Ook andere vruchtlichamen in bomen kunnen risicovolle verborgen gebreken vormen. Je kunt nooit zeggen dat een boom helemaal veilig is. Zelfs bij windstil weer in een droge periode kan er spontaan een tak uit een boom breken. Het risico is klein, maar het is er wél.'

ongeval bij de paardenkastanje, heeft het groenteam na deze storm het hele weekend van vroeg tot laat doorgewerkt. Hieruit blijkt wel hoe groot de impact van de gevallen tak bij het team was.'

Grote pech

Daarnaast wil Verhagen realistisch blijven. 'We moeten in ogenschouw nemen dat een boom een levend iets is. Sommige zaken kun je werkelijk niet voorzien.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-7040

DE BESTE CHEMIEVRIJE TOTAALOPLOSSING VOOR ONKRUIDBESTRIJDING

WAVE WEED CONTROL

IS NU HEATWEED TECHNOLOGIES

HEATWEED® METHODE: De op heet water gebaseerde Heatweed® Methode stelt het uitstekende resultaat op het onkruid veilig, met minimale inspanning en de laagste kosten per meter van behandeld oppervlakte.

Bezoek ons op stand 4.2.26 @Dag van de Openbare Ruimte 2017

Turbinestraat 16A, Veenendaal | +31 (0)318 469799
mail@heatweed.com | HEATWEED.COM

 HEATWEED
TECHNOLOGIES
THE WEED CONTROL COMPANY